

Endelig rapport!

Saksb.: Tom Mørkved
e-post: fmnotom@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 651
Vår ref:2015/7018
Deres ref:
Vår dato: 04.10.17
Deres dato:
Arkivkode:

Rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Vega kommune

Tilsynsdato: 23.08.17

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Vega kommune den 23. august 2017. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon, jf. forskriftens § 6
- Øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8
- Krav om skriftlig dokumentasjon, jf. forskriftens § 9

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med to intervju og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Administrativ og politisk ledelse i Vega kjenner godt til kommunens ansvar på sikkerhets- og beredskapsområdet. Kommunen har vært gjennom flere uønskede hendelser som de har håndtert godt og dokumentert dette gjennom skriftlig evaluering. Gjennom intervju avdekket tilsynet at kommunen har oversikt over en del hendelser som kan skape større kriser på Vega. Kommunen har i så måte et godt grunnlag for å få utarbeidet en relevant ROS-analyse som oppfyller lovkrav og som vil danne et godt grunnlag for videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Utfordringen er imidlertid at deler av planverk og ROS-analyser ikke er oppdatert i tråd med lovkrav, jf de tre avvikene som tilsynet avdekket.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Totalt har tilsynet medført tre avvik. Nedenfor gis en kort gjennomgang av avvikene med utdypende kommentarer og begrunnelser for disse.

Avvik 1: Vega kommune har ikke en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som er i tråd med forskriftens krav

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Begrunnelse:

Vega kommune har en risiko- og sårbarhetsanalyse som er laget til kommuneplanens arealdel i 2008, men ikke en helhetlig ROS som er lovkravet. Prosessen med å utvikle helhetlig ROS er planlagt igangsatt høsten 2017.

Vi vil anbefale at «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» (DSB 2014) legges til grunn i revisjonsarbeidet.

Avvik 2: Vega kommunes «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3.

Begrunnelse:

Kommunen kan ikke dokumentere skriftlig at de med bakgrunn i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen har en tilstrekkelig plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3 a). Oppfølgingsplanen skal bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte

oppgavene blir ivaretatt. Den skal også sikre at kommunen jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet.

Eksempelvis kan oppfølgingsplan være todelt, der første del omhandler hvilke rutiner kommunen har for å sikre at lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet blir ivaretatt. Det kan være rutiner for regelmessige aktiviteter (årshjul) inkludert hvem som har ansvar for disse aktivitetene. Også rutiner for øvelser, evalueringer, oppdatering av planverk og ROS-analyser, møter (kriseledelse, beredskapsråd mm) og rapportering er elementer som kan inngå i oppfølgingsplanen.

Andre del av oppfølgingsplanen kan omhandle prioriterte oppfølgingstiltak etter funn som er avdekket i helhetlig ROS-analyse.

Kravet i forskriften må også ses i sammenheng med kommuneloven § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt internkontrollansvar.

Avvik 3: Den overordnede beredskapsplanen til Vega kommune oppfyller ikke kravene i forskriften.

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 15 og forskriftens § 4.

Begrunnelse og utdypende kommentarer:

Vega kommune har en plan for kommunal kriseledelse (overordnet beredskapsplan) som siste gang ble revidert i 2000. Planen er tilfredsstillende på de fleste områder, men forskriften er ikke innarbeidet og det er et generelt behov for oppdatering av innholdet. Vi viser her også til forskriftens krav om årlig revisjon, jf. § 6.

Revisjonsarbeidet er naturlig å ta fatt på når den helhetlig ROS-analyse er ferdigstilt.

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for hvordan avvikene skal lukkes sendes Fylkesmannen **innen 20. oktober 2017**.

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med framdriftsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens framdriftsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet ble varslet ved Fylkesmannens brev av 16.05.17. Tilsynet ble gjennomført den 23.08.17 fra kl. 09.00 til kl. 13.30 med åpningsmøte, tre intervju og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Andre Møller	Ordfører	X	X	X
Brit Skjevling	Rådmann	X	X	X
Anders Karlsson	Teknisk sjef/Ber.ko.	X	X	X
Ove Horpestad	Jordbruksjef	X		X
Margrethe Wika	Miljøvernsjef	X		X

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Tom Mørkved (tilsynsleder) og seniorrådgiver Asgeir Jordbru.

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble benyttet under tilsynet:

- Overordnet beredskapsplan, revidert 2009
- Planstrategi
- ROS-analyse arealplan
- Samarbeidsavtale brann
- Kommuneplan - samfunnsdel
- Evaluering strømbrydd, 2012

Bodø, 4. oktober 2017

Tom Mørkved
seniorrådgiver (tilsynsleder)

Asgeir Jordbru
seniorrådgiver